

Ο θολωτός τάφος της Άμφισσας

[/ Πεμπτούσια](#)

Ένα ιδιαίτερα σημαντικό μνημείο αποκαλύφθηκε πρόσφατα κοντά στην Άμφισσα, στο πλαίσιο της επίβλεψης των εκσκαφών του έργου «Αρδευτικό έργο ελαιώνα Άμφισσας, Π.Ε. Φωκίδας». Συγκεκριμένα, εντοπίστηκε θολωτός τάφος των μυκηναϊκών χρόνων, ο οποίος διαθέτει τα χαρακτηριστικά των μνημείων της κατηγορίας, δηλαδή μακρύ δρόμο με κτιστές τις πλευρές μήκους 9 μ., βαθύ προθάλαμο και κυκλικής κάτοψης ταφικό θάλαμο, ο οποίος έχει εσωτερική μέγιστη διάμετρο 5,90 μ.

Η ανωδομή της θολωτής οροφής, η οποία είναι κτισμένη με αργούς λίθους, είχε καταρρεύσει, ωστόσο τα τοιχώματα του θαλάμου διατηρήθηκαν σε ύψος σχεδόν 3 μ. Ο τάφος δεν έχει συληθεί, τουλάχιστον σε μεγάλο μέρος του, και τα κτερίσματα που βρέθηκαν στο δάπεδο επιτρέπουν τη διαχρονική χρήση του από τον 14^ο έως και τα τέλη του 12^{ου} π.Χ.

Άξια ιδιαίτερης μνείας είναι τα σαράντα τέσσερα αγγεία με γραπτή διακόσμηση, δύο χάλκινα αγγεία αποσπασματικά σωζόμενα, δαχτυλίδια χρυσά, από τα οποία ένα με έγγλυφη διακόσμηση στη σφενδόνη, και χάλκινα, κομβία και ψήφοι από ημιπολύτιμους λίθους, δυο χάλκινα εγχειρίδια, γυναικεία και ζωόμορφα ειδώλια, και μεγάλος αριθμός σφραγιδόλιθων με ζωικά, φυτικά και γραμμικά μοτίβα. Στο τέλος του δρόμου αποκαλύφθηκε αποθέτης με άφθονη την παρουσία κεραμικής που προέρχονται πιθανώς από αγγεία πόσεως, κρατήρες, υδρίες, αμφορείς.

Ο θολωτός τάφος της Άμφισσας

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι μυκηναϊκοί θολωτοί τάφοι (κτισμένοι κατά το εκφορικό σύστημα, με κυκλική κάτοψη και κυψελοειδές σχήμα), οι οποίοι προορίζονταν για τους ηγεμόνες και τα μέλη των βασιλικών οικογενειών, εμφανίζονται για πρώτη φορά στη Μεσσηνία. «Φαίνεται ότι προέρχονται από το συνδυασμό στοιχείων των μεσοελλαδικών τύμβων, των κρητικών κυκλικών τάφων, καθώς και των λαξευτών θαλαμωτών τάφων, που αποτέλεσαν και τον συνηθέστερο τύπο σε όλη τη διάρκεια της Μυκηναϊκής εποχής.^[1] Οι μεγαλοπρεπείς θολωτοί τάφοι αυτής της περιόδου (14^{ος}-13^{ος} αι.), αλλά και τα μεγάλα τεχνικά έργα, τα ανάκτορα, τα κτίρια, οι οχυρώσεις, το οδικό δίκτυο, τα φράγματα κ.λ.π., δείχνουν τη δύναμη και τον πλούτο των Μυκηναίων βασιλέων. Παράλληλα αυτήν την περίοδο υπάρχει μια ιδιαίτερη άνθηση στις τέχνες όπως κεραμική, χρυσοχοΐα, ελεφαντουργία, κοροπλαστική (η τέχνη της κατασκευής ειδωλίων και αναγλύφων από πηλό), κ.ά.^[2], κάτι που διαπιστώνεται και από τα κτερίσματα των τάφων.

Ο θολωτός τάφος της Άμφισσας είναι ένα μοναδικό εύρημα, το πρώτο αυτού του είδους που αποκαλύπτεται στη Φωκίδα και ένα από τα ελάχιστα στη Στερεά Ελλάδα. Η επιστημονική δημοσίευσή του αναμένεται να προσφέρει σημαντικά στοιχεία, τόσο για την εγκατάσταση στην περιοχή της Άμφισσας κατά την μυκηναϊκή περίοδο, αλλά και για την ιστορική εξέλιξη της ευρύτερης περιοχής και μάλιστα του ιερού των Δελφών.

Κατερίνα Χουζούρη

^[1] Δημακοπούλου Κ., στο συλλογικό έργο Ελληνική Ιστορία, 1. Προϊστορικοί και

Αρχαϊκοί χρόνοι, εκδ. Η Καθημερινή, Αθήνα, 2010

[\[2\]](#) Όπως παραπάνω